Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro

Auteur
[redacted]

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
9 november 2026

Kenmerk
DGA / 108953193

Kopie aan

Bijlage(n)
3

nota
TER BESLISSING

Beslisnota Kamerbrief Voedselverspilling in Nederland

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

In deze brief informeert u de Kamer over de stand van zaken van het voedselverspillingsbeleid, op basis van de rapportage "*Verliezen en verspilling van voedsel in Nederland in 2024 – rapportage volgens Europese richtlijn en voortgang op KRA reductiedoelstellingen*" (hierna EU-rapportage) van Wageningen Universiteit & Research (WUR) en de rapportage "*Voortgang voedselverspilling in Nederland richting 2030 – Van Europese meetlat naar Nederlands inzicht en gerichte actie*" (hierna STV-rapportage) van de Stichting Samen Tegen Voedselverspilling (STV). Jaarlijks informeert u de Kamer over de voortgang en acties richting het doel het halveren van de voedselverspilling in de gehele keten in 2030.

Geadviseerd besluit

U kunt bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen.

Kernpunten

- De Nederlandse doelstelling is om in 2030 voedselverspilling te halveren.
- In 2025 zijn binnen de herziene Kaderrichtlijn Afvalstoffen (KRA) voor het eerst juridisch bindende reductiedoelstellingen (in 2030 10% minder verspilling voor verwerking en fabricage en 30% bij detailhandel, levensmiddelendistributie, restaurants, cateringdiensten en huishoudens) en monitoringsverplichtingen vastgesteld.
- Het referentiejaar waarop lidstaten naar de commissie moeten rapporteren is in principe het gemiddelde van 2021-2023. Het is lidstaten ook toegestaan een ander referentiejaar te hanteren.
- U geeft aan dat u de Europese Commissie het verzoek zult doen om voor Nederland 2018 als referentiejaar te mogen hanteren, zodat de effecten van de eerder ingezette nationale aanpak kunnen worden meegewogen.

- WUR heeft op uw verzoek de jaarlijkse Monitor Voedselverspilling in lijn gebracht met de Europese monitoringsverplichting met referentiejaar 2018.
- In 2024 werd, volgens de EU-rapportage, 2.314 kiloton voedsel verspild (129 kg per inwoner). Sinds het referentiejaar 2018 is het totale volume aan verspilling met 18% afgenomen en is de voedselverspilling per inwoner met 22% afgenomen.
- De voortgang op de Europees bindende reductiedoelstellingen is als volgt. Voor de ketenschakels verwerking en fabricage is een reductie van 17% ten opzichte van de cijfers van 2018 te zien. Voor de ketenschakels detailhandel, levensmiddelendistributie, restaurants, cateringdiensten en huishoudens is sinds 2018 een reductie van 13% per inwoner gerealiseerd.
- U geeft aan dat een betere primaire gegevensbasis prioriteit heeft om zekerheid te kunnen vaststellen of het doelbereik is behaald voor de ketenschakeles verwerking en fabricage. Een bredere representatieve monitoring van groothandels, overige levensmiddelendistributie en horeca is noodzakelijk om tot breder inzicht en tot gerichter preventieaanpak te komen.
- Om meer en beter zicht te krijgen op de plaatsen waar het grootste reductiepotentieel van Nederland ligt, heeft STV gerapporteerd over de actuele gegevens vanuit de sectorale zelfmonitoring. De STV-rapportage laat zien dat in verschillende sectoren aantoonbare vooruitgang wordt geboekt, maar dat het zicht op verspilling nog sterk verschilt per sector.
- U wilt zich richten op het op het voorkomen van vermijdbare verspilling eetbaar voedsel, transparantie in de gehele keten is een belangrijke randvoorwaarde om te kunnen sturen op de 'total use' van ons voedsel.
- U geeft aan dat het voorkomen van voedselverspilling ook gaat om een verandering in hoe wij om gaan met ons eten, in de waardering van ons voedsel. U zet in op een gezamenlijke aanpak om via de voedselomgeving tot blijvende gedragsverandering en reductie van voedselverspilling te komen.

Toelichting

Motie van het lid Grinwis c.s.

- In de brief wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de motie van het lid Grinwis c.s. (Kamerstuk 30 252 nr. 196). De motie wordt gedeeltelijk afgedaan.
- De motie vraagt om middels onderzoek voedselverliezen in zowel de gangbare als de biologische sector kwantitatief in beeld te krijgen, en vervolgens ketenafspraken te maken om deze voedselverspilling en economische verliezen voor de boer structureel te verminderen.
- Ter opvolging van dit deel van motie is onderzoek bij WUR uitgezet naar voedselverliezen in de primaire sector, het eerste deel van het onderzoek is afgerond.
- Ook vraagt de motie om inzet zodat afgekeurde producten alsnog een goede bestemming krijgen, zoals de donatie aan voedselbanken. Dit deel van de motie van de motie doet u af met deze Kamerbrief.
- Ter opvolging van dit deel van motie is subsdidie verleend voor de verkenning van een ketensamenwerking waarin reststromen worden verwerkt tot producten voor voedselhulporganisaties. Dit project is inmiddels afgerond.

Motie van de leden Podt en Lohman

- In de brief wordt aangegeven hoe u invulling geeft aan de motie van de leden Podt en Lohman (Kamerstuk 36 800-XIV, nr 36), die vraagt om het maken van concrete afspraken voor vergroting van het aandeel 'total use', waarbij de volledige productie van boeren zo haagwaardig mogelijk wordt benut, dit actief te monitoren en hierover aan de Tweede Kamer te rapporteren.
- Ter opvolging gaat u in gesprek met supermarkten om het aandeel 'total use' als indicator aan het Dashboard Supermarkten toe te voegen.
- Ook verleent u een projectsubsidie aan STV voor de ontwikkeling van een benchmark voor de ontwikkeling van een benchmark voor de groente- en fruitsector met het doel om tot een ketenbrede 'total use' aanpak te komen, inclusief de monitoring van de voortgang.

<u>Toezegging uitwerking uitkomsten Nationaal Burgerberaad Klimaat</u>

- Uw toezegging (TZ202610-019), om de Kamer te informeren over de uitwerking van de uitkomsten van het Nationaal Burgerberaad Klimaat, doet u af met deze Kamerbrief.
- Het advies de burgers om duidelijke houdbaarheidsinconen op voedsel te plaatsen is overgenomen door het Kabinet.
- U geeft aan dat u het advies over het kleurgebruik van de iconen niet zult overnemen, gezien de diverse praktische bezwaren die naar voren zijn gebracht door de leden van de Coalitie Houdbaarheid.
- De aanbeveling van de burgers om de regels over het bewaren van voedsel aan te passen is ook overgenomen door het kabinet. U geeft aan dat een verkenning is gestart naar de haalbaarheid en het draagvlak van deze maatregel in Europa.
- Er zijn ook een aantal adviezen waarover later wordt besloten omdat er nog een beslissing over de financiën moet worden genomen. In de Voorjaarsnota 2027 zal de financiële besluitvorming over het klimaatbeleid en de betreffende (klimaat)maatregelen plaatsvinden.